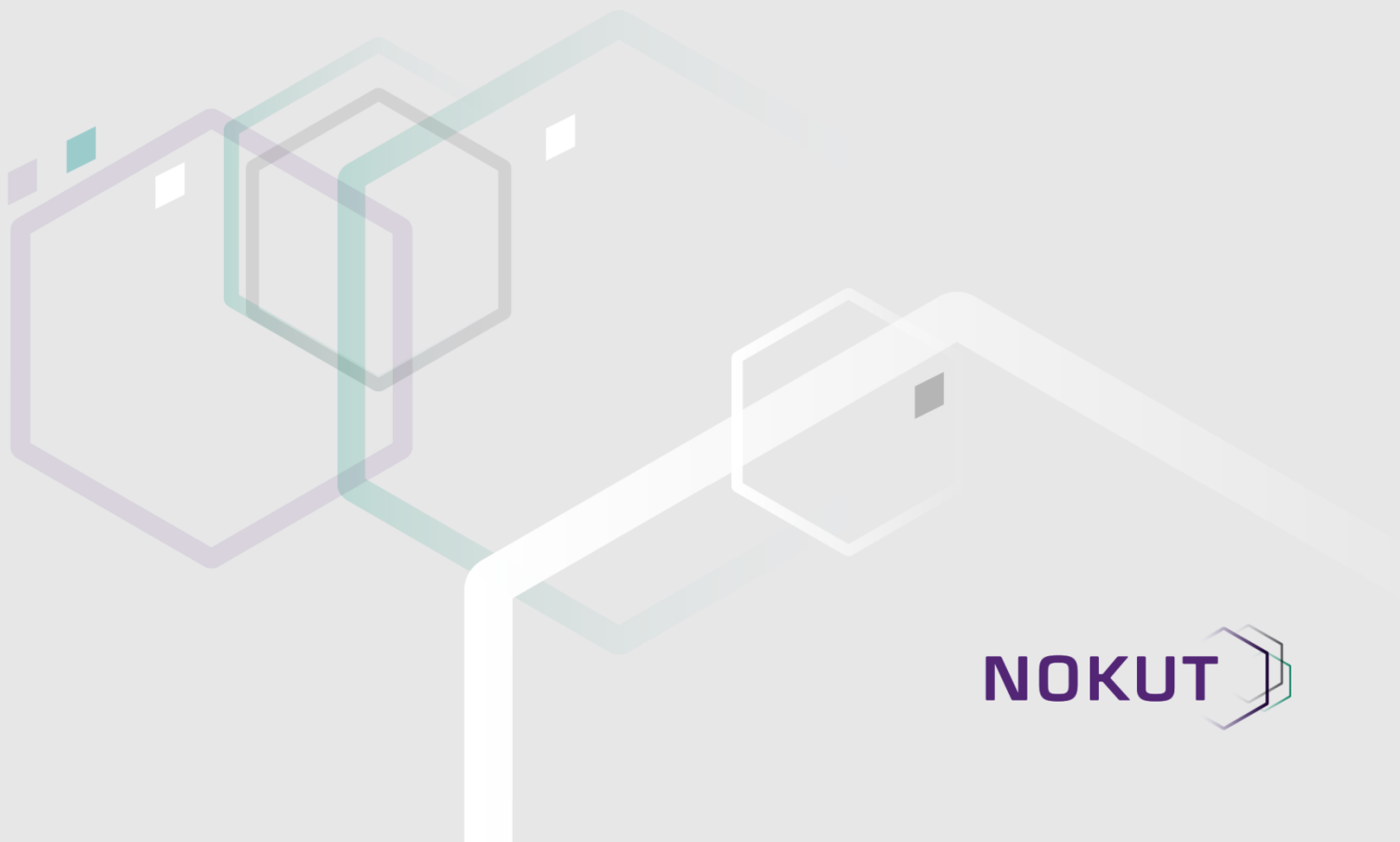

NOKUTs tilsynsrapporter

NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Revidering av erfaringsbasert mastergradsstudium i
eiendomsutvikling (90 studiepoeng)

April 2018

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å føre tilsyn med eksisterende utdanninger. NOKUTs tilsyn med eksisterende studier består av flere deler. Innfris ikke kravene i de første fasene, starter NOKUT revidering av studiene. Revidering skjer i henhold til de nasjonale kravene for akkreditering av høyere utdanning og gjennomføres av en sakkyndig komité. Dersom en institusjon fremdeles ikke tilfredsstillter de nasjonale kvalitetskravene etter en revidering, trekker NOKUT tilbake akkrediteringen.

Institusjon:	NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Studietilbudets navn:	Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling
Grad/Studiepoeng	Mastergradsstudium, 90 studiepoeng
Studieform	Campusbasert deltidsstudium
Sakkyndige:	Marit Støre-Valen, Kauko Jussi Viitanen, Sondre Jakobsen og Kåre Lilleholt
Dato for vedtak:	26.04.2018
NOKUTs saksnummer	16/00141

Forord

Denne tilsynsrapporten er et resultat av NOKUTs revidering av erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU - Norges miljø - og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Revidering skal alltid innebære vurdering av dokumenterte resultater, hvor det skal fremgå hvordan studiet oppfyller gjeldende krav i lov og forskrift. Tilsynsrapporten består av en administrativ vurdering av grunnleggende forutsetninger for akkreditering og de sakkyndiges faglige vurdering av studiet. Tilsynsrapporten ble sendt NMBU for kommentarer. Universitetet meddelte etter å ha lest denne at universitetet tok sikte på å legge ned det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), men at de samtidig også hadde laget en plan for å utbedre studietilbudet.

NOKUTs styre behandlet tilsynsrapporten i møte 14. juni 2017, og NMBU ble gitt en frist frem til 31. januar 2018 til å utbedre mangler. Universitetet har i brev datert 13. februar 2018 meddelt at studietilbudet er lagt ned med virkning fra 1. januar 2018. Universitetets svar er inkludert i denne rapporten.

Institusjonens dokumentasjon, NOKUTs administrative vurdering og den sakkyndige vurderingen utgjør beslutningsgrunnlaget for NOKUTs endelige vedtak. NMBU har ikke dokumentert at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) fyller alle kravene til studietilbud i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften). Akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) trekkes derfor tilbake. En slik tilbaketrekking innebærer at NMBU må søke NOKUT om akkreditering dersom institusjonen skulle ønske å opprette studiet på nytt.

Oslo 26. april 2018

Terje Mørland
direktør

Innhold

Sammendrag	1
1 Bakgrunn og saksgang	2
1.1 Om Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)	2
1.2 Bakgrunn for revideringen.....	2
1.3 Sakkyndig komité – oppnevning og mandat	4
1.4 Om prosessen.....	4
2 Grunnleggende forutsetninger	5
3 Sakkyndig vurdering	7
3.1 Oppsummering	7
3.2 Krav i forskrifter og rammeplaner. Rekruttering.....	8
3.3 Plan for studiet.....	10
3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet.....	21
4 Samlet konklusjon/oversikt over mangler og forbedringspunkter	24
5 NMBUs svar	26
6 Vedtak	27
7 NOKUTs oppfølging etter første vedtak	27
8 NMBUs svar	28
9 Endelig vedtak	28
10 Dokumentasjon	28
11 Presentasjon av den sakkyndige komiteen	29

Sammendrag

NOKUTs revidering av akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU ble igangsatt i forbindelse med NOKUTs tilsyn med utdanningsinstitusjonenes samarbeid med eksterne aktører om å tilby høyere utdanning, også omtalt som Samarbeidstilsynet.

Det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ble tilbudt som et samlingsbasert deltidsstudium. Studiet ble frem til høsten 2016 tilbudt i et samarbeid mellom NMBU og Senter for eiendomsfag. Opptak til studiet skjedde først etter at søkerne hadde gjennomført og bestått emner tilsvarende 60 studiepoeng.

Fra og med studieåret 2016-2017 ble studieplanen for studiet endret blant annet ved at emner som tidligere ble gjennomført i samarbeid med Senter for eiendomsfag ble tatt ut av studiet, og erstattet med campusbaserte emner ved NMBU. Det betyr at alle emnene, totalt 90 studiepoeng, etter dette ble tilbudt av NMBU alene. I denne rapporten vurderer komiteen den nye studieplanen. I arbeidet har komiteen imidlertid også benyttet seg av resultater og erfaringer NMBU har gjort fra studiet som ble tilbudt i samarbeid Senter for eiendomsfag. Det har vært få studenter ved dette deltidstilbudet, og det ble ikke tatt opp studenter til studiet etter at NOKUT varslet revidering.

Etter at NMBU hadde levert egenrapporten, ble det gjennomført institusjonsbesøk høsten 2016. Den sakkyndige komiteen hadde møter og intervjuer med ledelsen for universitetet, vitenskapelig og administrativt ansatte, studenter, tillitsvalgte og kandidater, som hadde gjennomført studiet etter «gammel ordning».

Den sakkyndige komiteens rapport ble avgitt våren 2017, og ble deretter sendt NMBU for kommentarer. NMBU meddelte etter dette at universitetet tok sikte på å legge ned erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), men at studenter som var tatt opp ville få anledning til å fullføre studiet.

NOKUTs styre besluttet i møte 14. juni 2017 likevel å gi NMBU en frist frem til 31. januar 2018 for å rette opp mangler ved studietilbudet. NMBU har i brev av 13. februar 2018 meddelt at studietilbudet nå er lagt ned med virkning fra 1. januar 2018, og at det ikke lenger er aktive studenter ved studiet.

NOKUT har trukket tilbake akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU.

1 Bakgrunn og saksgang

1.1 NMBU - Om Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) ble etablert 1. januar 2014 ved en fusjon av Norges veterinærhøgskole (NVH) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

NMBU har om lag 5 200 studenter og 1 700 ansatte. NMBU har 64 studieprogram fordelt på to campus.

De to campusene er lokalisert henholdsvis på Ås, tidligere UMB og i Oslo, tidligere NVH. Universitetet blir samlokalisert på campus Ås i 2019.

I 2007 ble det etablert et campusbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling med vekt på tidligfasen innen eiendomsutvikling. Første studentopptak var høsten 2007. Fra og med 2009 tilbød NMBU gjennom Senter for etter- og videreutdanning (SEVU) fire etterutdanningsemner i eiendomsutvikling på fem studiepoeng hver, til sammen 20 studiepoeng. Emnene ble etablert og gjennomført i samarbeid med den private aktøren Senter for eiendomsfag. Dette tilbudet ble i 2011 utvidet til fem emner på til sammen 30 studiepoeng, hvorav to av emnene var på mastergradsnivå.

En betydelig del av studentene på det ordinære, campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling gjennomførte studiet ved siden av fullt arbeid. Det kom henvendelser fra studenter ved etter- og videreutdanningsemnene som ønsket å fortsette studiene til og med mastergradsnivå. På denne bakgrunn ble erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) etablert i 2012.

Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) var et deltidstilbud ved NMBUs Fakultet for samfunnsvitenskap (SAMVIT). Studiet hadde felles programråd med campusbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (120 studiepoeng).

Studiet ble frem til høsten 2016 tilbudt i samarbeid mellom NMBU og Senter for eiendomsfag. Senter for eiendomsfag hadde også et samarbeid med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH, Stockholm) og Universitetet i Stavanger (UiS). Opptak til studiet ved NMBU skjedde først etter at søkere, som fylte krav i mastergradsforskriften og krav til nærmere angitt bachelorgrad, hadde gjennomført og bestått emner tilsvarende 60 studiepoeng.

1.2 Bakgrunn for revideringen

NOKUTs tilsyn er en kontroll med at utdanningskvaliteten er i tilfredsstillende samsvar med gjeldende bestemmelser. I dette tilfellet er bestemmelsene gitt i tidligere studietilsynsforskrift med endringer av 28. februar 2013. Revideringen av akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling ved NMBU har hatt sitt utgangspunkt i NOKUTs tilsyn med utdanningsinstitusjonenes samarbeid med eksterne aktører om å tilby høyere utdanning, også omtalt som Samarbeidstilsynet.

Samarbeidstilsynet var et tematisk tilsyn av universitetenes og høyskolenes samarbeid med eksterne aktører om å tilby studiepoenggivende høyere utdanning. I en innledende kartlegging fant NOKUT flere studier der den faglige forankringen og kvalitetssikringen ved institusjonene kunne synes mangelfull. NOKUT startet dermed et tilsyn i januar 2015 ved at alle institusjonene som gir høyere

utdanning i Norge, ble bedt om å rapportere om alle studier som de tilbød i samarbeid med eksterne aktører. Dette gjaldt samarbeid om studier med aktører som ikke hadde faglige fullmakter til selv å tilby slik utdanning. Samarbeidstilsynet ble begrenset til å gjelde norske samarbeidspartnere.

39 institusjoner rapporterte inn til sammen 220 studier med mer enn 6300 studenter. 22 av studiene som ble rapportert inn var gradsstudier, mens 120 studier hadde mindre omfang på 15-60 studiepoeng. Flere av samarbeidsstudiene ble rapportert inn av institusjonene som videreutdanninger.

NOKUT gjorde en risikovurdering av mulig kvalitetssvikt, og NOKUTs styre besluttet på denne bakgrunn i møte i juni 2015 å revidere tre gradsstudier og åtte studier av mindre omfang ved én institusjon. Denne tilsynsrapporten gjelder revidering av det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU. I brev til NMBU 11. juni 2015 beskrev NOKUT begrunnelsen for igangsetting av revidering med akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling slik:

«Akkreditering er en forutsetning for at en institusjon kan tilby utdanninger som er etablert med hjemmel i uhl. §§ 3-2 (grader, yrkesutdanninger og titler) og 3-3 (om faglige fullmakter). En høyere utdanningsinstitusjon har ikke adgang til å delegere en vesentlig del av ansvaret for det akkrediterte studietilbudet til en samarbeidspart som ikke har rett til å tilby høyere utdanning. Det samme gjelder andelen ansatte tilknyttet studiet, der halvparten av de faglig ansatte må være ansatt ved institusjonen med rett til å tilby høyere utdanning». Videre legger NOKUT til grunn at «En forutsetning for akkreditering av studier er at kravene i lov om universiteter- og høyskoler er oppfylt (...)» jf. forskrift om kvalitet i høyere utdanning § 3-1 (5). Etter studietilsynsforskriften § 8-1 kan NOKUT føre tilsyn med all virksomhet i norsk høyere utdanning på grunnlag av kravene for akkreditering av studier i kapittel 7 i studietilsynsforskriften, som dermed også gjelder for akkrediterte institusjoner med fullmakt til selv å opprette studier.

I utvelgelsen av studier til revidering har NOKUT lagt til grunn at det er mer alvorlig om hele gradsstudier har svak kvalitet enn om mindre enheter har det, og går derfor i hovedsak til revidering av gradsstudier som ikke ser ut til å oppfylle krav om hovedstilling i studietilsynsforskriften § 7-3 tredje ledd. NOKUT har merket seg at NMBU anslår at det til nå er brukt totalt ett årsverk på undervisning og veiledning i studiet hvorav 0,3 årsverk er gjort av ansatte ved NMBU og 0,3 årsverk er gjort av ansatte med hovedstilling ved Senter for eiendomsfag. De siste årsverkene er gjort av ansatte med hovedstilling ved andre institusjoner.»

Revidering er det kraftigste virkemiddelet NOKUT har når det gjelder kontroll. Revidering skal gjennomføres som en sakkyndig, faglig vurdering av institusjonens egenrapport supplert med informasjon fra et institusjonsbesøk. Dette resulterer i en skriftlig, offentlig rapport. Denne tilsynsrapporten er resultatet av en slik vurdering. Rapporten går som et råd til NOKUTs styre.

Styret vedtar til slutt om studiet drives i tilfredsstillende samsvar med studietilsynsforskriften. Dersom det er tilfellet, opprettholder institusjonen sin akkreditering for studiet. Dersom det registreres kvalitetssvikt, vil styret vedta frist for oppretting før endelig avgjørelse tas. Dersom ikke oppretting gjennomføres innen fristen mister institusjonen akkrediteringen for angjeldende studium/studier.

1.3 Sakkyndig komité – oppnevning og mandat

Studietilsynsforskriften, vedtatt av NOKUT 28. februar 2013, kapittel 2 fastsetter kravene til sakkyndige ved revidering av akkrediterte studier. NOKUTs direktør har oppnevnt den sakkyndige komiteén som har følgende sammensetting:

- Førsteamanuensis Marit Støre-Valen, NTNU (leder)
- Professor Kåre Lilleholt, UiO
- Professor Kauko Vittanen, Aalto-universitetet, Finland
- Student Sondre Jacobsen, har studert eiendomsmegling ved NORD universitet og har tatt en master i økonomi og administrasjon ved UiT Norges arktiske universitet.

Komiteens mandat var å vurdere om kravene i studietilsynsforskriften var tilfredsstillende oppfylt. Vurderingene er gjort på grunnlag av institusjonens egenrapport og institusjonsbesøk.

1.4 Om prosessen

Institusjonens egenrapporter ble avgitt henholdsvis 14. oktober 2015 og 10. juni 2016.

I perioden mellom de to egenrapportene endret NMBU i 2016 studieplanen for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng). Studieplanen er fra og med studieåret 2016 - 2017 justert i forhold til det tidligere innholdet slik dette er beskrevet i egenrapport av 14. oktober 2015. Justeringene består i all hovedsak i at emnene som er etablert og tidligere gjennomført i samarbeid med Senter for eiendomsfag er tatt ut av studiet, og erstattet med campusbaserte emner ved NMBU. Det betyr at alle emnene, totalt 90 studiepoeng, nå tilbys ved NMBU. I denne rapporten vurderer komiteen den nye studieplanen. I arbeidet har de imidlertid også benyttet seg av resultater og erfaringer NMBU har gjort fra studiet som ble tilbudt i samarbeid med Senter for eiendomsfag.

Det følger av egenrapporten at det er tatt opp fire studenter etter studieplanen vedtatt i 2012, og at det ikke har vært frafall blant disse studentene. Av disse studentene leverte tre mastergradsoppgaven våren 2016 og én leverte oppgaven høsten 2016. Alle fire oppgavene er når rapporten skrives sensurert og studentene har bestått.

Det ikke er tatt opp studenter etter den nye studieplanen vedtatt av instituttstyret i 2016. Det ble imidlertid under institusjonsbesøket opplyst at ytterligere fem studenter er tatt opp etter «gammel ordning» høsten 2016, og at disse er i ferd med å skrive mastergradsoppgave.

Neste ordinære opptak er i henhold til egenrapporten juni 2017. Det kom imidlertid også frem under institusjonsbesøket at NMBU vurderer å utsette opptak av nye studenter enda noe tid, samtidig som organiseringen av studiet skal vurderes på nytt. Det er sendt ut bindende forhåndsvurderinger av opptaksgrunnlag for 39 potensielle søkere. Det er ikke opplyst hvordan institusjonen vil håndtere denne gruppen med hensyn til opptak til et endret/nytt studium.

Det ble gjennomført institusjonsbesøk 17. og 18. november 2016. Den sakkyndige komiteen hadde møter og intervjuer med ledelsen for universitetet, vitenskapelig og administrativt ansatte, studenter, tillitsvalgte og kandidater, som har gjennomført studiet etter «gammel ordning». Den sakkyndige komiteens rapport ble avgitt 1. mars 2017, og ble deretter sendt institusjonen for kommentarer. NMBU fikk 6 uker til å kommentere rapporten. NMBU meddelte i brev av 27. april 2017 at universitetet tok sikte på å legge ned erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), men at studenter som var tatt opp ville få anledning til å fullføre studiet.

NOKUTs styre besluttet i møte 14. juni 2017 likevel å gi NMBU en frist frem til 31. januar 2018 for å rette opp mangler ved studietilbudet.

NMBU har i brev av 13. februar 2018 meddelt at studietilbudet nå er lagt ned med virkning fra 1. januar 2018, og at det ikke lenger er aktive studenter ved studiet.

2 Grunnleggende forutsetninger

7- 1 1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering

Beskrivelse

NMBU ble etablert 1. januar 2014 ved en fusjon av NVH og UMB. NMBU er som universitet selvakkrediterende på alle fagområder, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3. NOKUT har ikke funnet forhold ved NMBU som tilsier at universitetet ikke oppfyller grunnleggende forutsetninger for akkreditering. I det følgende presenteres opplysninger som har særlig relevans for det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng).

a) Reglement og styringsordning

Styringsordning

Regler for oppretting og nedlegging av studier og emner følger av FOR-2015-05-07-584 Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med utfyllende bestemmelser i kap. 19 til og med kap. 23. Det følger av denne forskriften § 20-1 at universitetsstyret selv skal vedta oppretting og nedlegging av studier. Videre følger det av § 22 at instituttstyret selv skal vedta oppretting og nedlegging av emner.

Reglement

FOR-2015-05-07-584 Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med utfyllende bestemmelser gjelder for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), og opptak til studiet skjer i samsvar med denne forskriften.

b) Klagenemnd

Det opplyses i egenrapporten at det de siste fem årene ikke har vært saker til behandling i klagenemnda som har hatt tilknytning til erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng).

c) Læringsmiljøutvalg

Det opplyses i egenrapporten at det de siste fem årene ikke har vært saker til behandling i læringsmiljøutvalget som har hatt tilknytning til erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng).

d) Utdanningsplan

Regler om utdanningsplaner ved NMBU er gitt i FOR-2015-05-07-584 Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med utfyllende bestemmelser av 19. desember 2013 kap. 24. Bestemmelsene her er i samsvar med universitets- og høyskoleloven § 4-2. NMBU har imidlertid ikke lagt frem mal for utdanningsplan for studenter som er tatt opp ved erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng). NOKUT legger til grunn at slik plan skal utarbeides for alle nye studenter som evt. vil bli tatt opp.

e) Vitnemål og Diploma Supplement

Ved institusjonsbesøket ble det lagt frem et eksempel på vitnemål og Diploma Supplement for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng). Så langt NOKUT kan se er disse dokumentene i samsvar med maler utarbeidet av Universitets- og høyskolerådet (UHR).

f) Kvalitetssikringssystem

Institusjonenes kvalitetssikringssystemer evalueres av NOKUT hvert sjette år. Kvalitetssikringssystemet ved UMB ble godkjent av NOKUT 26. oktober 2010. NOKUT har ikke foretatt en evaluering av kvalitetssikringssystemet ved den fusjonerte institusjonen NMBU. NMBUs kvalitetssikringssystem vil i fremtiden inngå i NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid.

Vurdering

NMBU anses i all hovedsak å oppfylle de grunnleggende forutsetningene for akkreditering. Det er imidlertid ikke dokumentert at studentene på det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) har utdanningsplan. Utdanningsplanen er viktig for å følge opp studentenes individuelle studieprogresjon.

Konklusjon – Grunnleggende forutsetninger

Nei, krav i lov om universitet og høyskoler er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

Universitet må:

- sikre at alle studenter ved NMBU, også ved de erfaringsbaserte mastergradsstudiene, har en utdanningsplan.

3 Sakkyndig vurdering

Den følgende teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer “Vi”, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen av hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1 Oppsummering

NMBU har siden høsten 2007 tilbudt et campusbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (120 studiepoeng) med vekt på tidlig fasen i eiendomsutvikling, ved SAMVIT. Det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) tilbys også ved SAMVIT, og har felles programråd og fagmiljø med det campusbaserte studiet. NMBU viser til at etablering av mastergradsstudium i eiendomsutvikling i den tidlige fasen skjedde på bakgrunn av et eksisterende og faglig kompetent miljø innen fag knyttet blant annet til fast eiendom og arealplanlegging.

Det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ble etablert og tilbudt i samarbeid med Senter for eiendomsfag. Tilsynet med erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er en del av det såkalte samarbeidstilsynet som NOKUT gjennomførte i all hovedsak i perioden 2015-2016. Dette tilsynet omfatter institusjoner innen høyere utdanning som har tilbudt studier i samarbeid med eksterne aktører uten egen akkreditering. NMBU har avsluttet samarbeidet med Senter for eiendomsfag, og studiet tilbys nå av NMBU alene.

Det er flere forhold som komiteen synes det har vært utfordrende å vurdere. Ett av forholdene er at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet har den samme læringsutbyttebeskrivelsen som det campusbaserte studiet, samtidig som studiet skal gjennomføres med 30 færre studiepoeng. Dette faktum har betydning for innholdet i studiet, og bidrar til manglende samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsene og innholdet i studiet. Slik den sakkyndige komiteen ser det, har studiet en noe svak kobling til forskning.

Fagmiljøet knyttet til det campusbaserte studiet har en sammensetning, størrelse og samlet kompetanse tilpasset studiet. Samtidig ser det ut til at fagmiljøets bidrag i forskning, faglig utviklingsarbeid samt deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk ikke er tilfredsstillende innen alle studiets fagområder i forhold til studiets innhold, egenart og nivå. Fagmiljøet støtter seg på enkeltpersoners internasjonale forskningsarbeid. Disse bidragene medvirker til å opprettholde godt faglig nivå innen enkelte fagområder. På de fagområdene der den internasjonale forskningsdeltakelsen er svak, bør det vurderes å øke forskningskompetansen enten gjennom egen utvikling, nytilsetting eller gjennom et målrettet samarbeid med andre anerkjente fagmiljøer.

Samlet sett har denne revisjonen vist at kravene i studietilsynsforskriften ikke er oppfylt for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU.

3.2 Krav i forskrifter og rammeplaner. Rekruttering

7- 1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Beskrivelse

Følgende forskrifter gjelder for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng):

FOR-2005-12-01-1392 Forskrift om krav til mastergrad (forskrift om krav til mastergrad):

I forskrift om krav til mastergrad er det krav til opptak til ulike kategorier av mastergradsstudier og krav til omfang, målt i studiepoeng, av selvstendig arbeid innenfor et mastergradsstudium. Opptakskravene i forskrift om krav til mastergrad § 5 for erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang lyder slik:

«Graden master oppnås på grunnlag av mastergradseksamen av 90 eller 120 studiepoengs omfang, inkludert selvstendig arbeid i henhold til § 6, og ett av følgende fullførte utdanningsløp:

- *bachelorgrad*
- *cand. mag. - grad*
- *annen grad eller yrkesutdanning av minimum 3 års omfang*
- *utdanning som i henhold til § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler er godkjent som jevngod med ovennevnte grader eller utdanningsløp.*

I tillegg kreves minst 2 års relevant yrkespraksis. Institusjonen vurderer hva som er relevant yrkespraksis og kan for det enkelte studium fastsette krav om lengre yrkespraksis.

Institusjonene kan i spesielle tilfeller godkjenne andre dokumenterte kvalifikasjoner som helt eller delvis likeverdige med utdanningsløpene nevnt ovenfor.»

FOR-2015-05-07-584 Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med utfyllende bestemmelser av 19. desember 2013, sist endret 17. mars 2014:

Opptakskravene til erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) lyder slik:

«1. Dokumentasjon på minst to års erfaring fra eiendoms- og bygnæringen.

2. Dokumentasjon på gjennomført bachelorgrad eller tilsvarende med fordypning innen byggtknikk, økonomi og administrasjon, juss, eiendomsfag, planleggingsfag eller tilsvarende eiendomsrelaterte emner (180 studiepoeng) med gjennomsnittskarakter C eller høyere.»

Det er lokalt opptak til erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng). Det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) har krav til selvstendig arbeid (mastergradsoppgave) på 30 studiepoeng.

Vurdering

Opptakskravene til erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) fyller kravene i forskrift om krav til mastergrad § 5. Videre fyller erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) krav til selvstendig arbeid på minimum 30 studiepoeng i forskrift om krav til mastergrad § 6.

Konklusjon

Ja, krav i aktuelle forskrifter er tilfredsstillende imøtekommet.

7-1 3. Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Beskrivelse

Det ble tatt opp fire studenter til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet (90 studiepoeng) høsten 2015. Det er ikke tatt opp studenter etter at NOKUT iverksatte revidering av studietilbudet. Søkningen til det campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling hadde imidlertid høsten 2016 216 primærsøkere til 25 studieplasser, og mastergradsstudiet i eiendom hadde samtidig 103 primærsøkere til 35 studieplasser.

Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) beskrives i egenrapporten som et supplement til det campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (120 studiepoeng). NMBU viser til at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet er planlagt/organisert slik at studietilbudet skal kunne opprettholdes selv med begrenset rekruttering.

Det kommer videre frem i egenrapporten at studentene ved det erfaringsbaserte mastergradsstudiet følger de samme emnene som studentene ved det campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling og/eller emner knyttet til andre mastergradsstudier. De fleste av disse emnene følges også av studentene på mastergradsstudiet i eiendom. Tema for mastergradsoppgaven kan være delvis de samme for studentene ved mastergradsstudiene i henholdsvis eiendomsutvikling og i eiendom. Det sies i egenrapporten at det er rekrutteringen til de tre studietilbudene innen eiendom og eiendomsutvikling som samlet sett er grunnlaget for å opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium på dette fagområdet. Det fremgår av egenrapporten at det i tillegg er betydelig studentaktivitet knyttet til mastergradsstudiene i henholdsvis by- og regionplanlegging og i landskapsarkitektur.

Vurdering

Studentene ved det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) har slik de sakkyndige oppfatter det i all hovedsak fulgt emner ved Senter for eiendomsfag, og er først formelt tatt opp ved NMBU etter fullførte 60 studiepoeng. Det synes isolert sett som om det ved et studium med få studenter, og som er i arbeid ved siden av studiene, vanskelig kan opprettholdes et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Det kom imidlertid frem i intervjuene med studentene, og i intervjuet med den ene kandidaten de sakkyndige fikk mulighet til å treffe, at begge gruppene var tilfredse med læringsmiljøet ved studiet.

Det ble påpekt at det var god interaksjon mellom de campusbaserte studentene og studentene fra det erfaringsbaserte studiet gjennom blant annet felles forelesninger og gruppearbeid. Studentene fra de ulike tilbudene drar nytte av hverandres ulike erfaringsbakgrunn, som er henholdsvis teoretisk og arbeidslivsbasert. Dette ble bekreftet av den tillitsvalgte studenten som fulgte det ordinære campusbaserte studiet, men som representerte studentene både fra det campusbaserte og det erfaringsbaserte mastergradsstudiet.

Det er imidlertid generelt en utfordring å inkludere deltidsstudenter i et ellers campusbasert studietilbud. Det er likevel de sakkyndiges vurdering at de tre studietilbudene innen eiendomsfag samlet sett bidrar til et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium for både hel- og deltidsstudenter når de tre studiene innen eiendomsfag sees under ett.

Konklusjon

Ja, rekrutteringen av studenter er stor nok til at institusjonen klarer å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Universitetet bør:

- vurdere hvordan et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium kan sikres bedre ved en eventuell videreføring av et erfaringsbasert mastergradsstudium/etablering av et nytt deltidsstudium innen eiendomsutvikling.

7-1 4. For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Ikke relevant.

3.3 Plan for studiet

7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Beskrivelse

Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er navnet. «Master» skal i henhold til egenrapporten definere nivået for studiet.

I egenrapporten vises det til at eiendomsutvikling er et vel etablert uttrykk for et spekter av faglige aktiviteter som potensielle studenter, relevante arbeidsgivere og samfunnet for øvrig uten videre vil være kjent med. Etter NMBUs vurdering ville navnet på studiet bli for langt og omfattende dersom navnet skulle utvides til også å vise at studiet har vekt på den tidlige fasen i eiendomsutvikling.

Engelsk navn: Experience based Master in Real Estate Development.

Vurdering

De sakkyndige er av den oppfatningen at navnet er greit, og at det passer med og er dekkende for studiets innhold.

Konklusjon

Ja, navnet på studiet er dekkende.

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Beskrivelse

Læringsutbyttebeskrivelsen for det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er den samme som for det campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (120 studiepoeng) ved NMBU. Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Generell kompetanse:

- har et tverrfaglig fundament.
- behersker meget godt kommunikasjon, samarbeid og konfliktløsning på tvers av fagområder og aktører i et eiendomsutviklingsprosjekt.
- har innsikt i bransjens samfunnsansvar.

Kunnskaper:

- har inngående kunnskap til de forskjellige delprosesser i en utviklingsprosess.
- har inngående kunnskap om planlegging, juss, økonomi og eiendomsproblematikk i eiendomsutviklingens tidligfase.

Ferdigheter:

- kan utarbeide, raffinere og rangere utviklingsprosjekter ved å kombinere ervervet kunnskap.
- kan kritisk vurdere utviklingsprosjekter.
- har interesse og respekt for de andre fag og aktører i prosessen.
- kan lede utviklingsprosjekter operativt og strategisk.

Vurdering

De sakkyndige har vurdert hvorvidt læringsutbyttebeskrivelsen er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og har lagt til grunn at alle deskriptorene/kulepunktene i NKR skal være ivaretatt i en beskrivelse, men utdypet og tilpasset studietilbudets formål og egenart. Dette betyr at beskrivelsen skal være fagspesifikk og vise at studiet er på nivå 7 i NKR, slik at det er mulig å gjenkjenne et studium gjennom å lese læringsutbyttebeskrivelsen på studienivå. Dette betyr likevel ikke at alle deskriptorene må være på mastergradsnivå. Enkelte deler av studiet kan være på et lavere nivå enn mastergradsnivå. Samlet sett må imidlertid innholdet og oppbyggingen av studiet være på mastergradsnivå/nivå 7 i NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsen for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er inndelt i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

NMBU har valgt å ta med et fåtall av markørene for nivå 7 i NKR. Når det gjelder kategorien kunnskap mangler for eksempel «har avansert kunnskap innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område», «har inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelige eller kunstfaglige teori og metoder», «kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet» og «kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet».

Innenfor kategorien ferdigheter mangler også flere deskriptorer som synliggjør at dette er studiet på nivå 7, og det er slik de sakkyndige ser det, uklart om enkelte av NKRs deskriptorer for ferdigheter er dekket. Dette gjelder for eksempel «kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer» og «kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning».

Innenfor kategorien generell kompetanse mangler også flere deskriptorer som synliggjør at et studium er på nivå 7. Dette gjelder for eksempel «kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger», «kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter», «kan formidle omfattende selvstendig arbeid og behersker fagområdets uttrykksformer». Deskriptoren «kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner» kan anses dekket av annet strekpunkt under kategorien generell kompetanse i læringsutbyttebeskrivelsen, selv om sist nevnte deskriptor kunne vært reformulert slik at det kom tydeligere frem at kandidaten skal kunne kommunisere om faglige og relevante problemstillinger.

Samlet sett er det de sakkyndiges oppfatning at læringsutbyttebeskrivelsen er svært kortfattet og generell. Det er likevel tydelig at dette er et studium innen eiendomsutvikling.

Læringsutbyttebeskrivelsen viser ikke at dette er et studium på mastergradsnivå, og heller ikke at dette er et studium i eiendomsutvikling i den tidlige fasen. Læringsutbyttebeskrivelsen avspeiler ikke at dette er et erfaringsbasert studium.

Det er i liten grad mulig å vurdere ut fra læringsutbyttebeskrivelsen om det er tilstrekkelig vitenskapsteori og forskningsmetode i dette mastergradsstudiet. Dette gjelder både kvalitativ og kvantitativ metode. Kunnskapskategorien mangler deskriptorer knyttet til prosjektkunnskap.

Konklusjon

Nei, NMBU fyller ikke kravene til at studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. NKR.

Universitetet må:

- utarbeide en læringsutbyttebeskrivelse som er i samsvar med nivå 7 i NKR, og som er relevant for det erfaringsbaserte mastergradsstudiet.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Beskrivelse

Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ble frem til høsten 2016 tilbudt i et samarbeid mellom NMBU og Senter for eiendomsfag. Senter for eiendomsfag hadde også et samarbeid med KTH og UiS. Opptak til studiet ved NMBU skjedde imidlertid først etter at søkere, som fylte opptakskrav i mastergradsforskriften og krav til nærmere angitt bachelorgrad i NMBUs opptaksregler, hadde gjennomført og bestått emner tilsvarende 60 studiepoeng. Mastergradsstudiet var delt i fire blokker. Den første blokken bestod av fire obligatoriske emner á 7,5 studiepoeng som ble tilbudt av Senter for eiendomsfag i samarbeid med flere høyere utdanningsinstitusjoner. De fire emnene var Eiendom fra A til Å (UiS, overført NMBU i 2016), Markedsanalyse og økonomi for eiendom (KTH), Eiendom og jus (NMBU) og Prosjektutvikling, kalkyler og risiko (NMBU). Den neste bolken bestod av valgemner på 15 studiepoeng. Blokk tre bestod av to emner på til sammen 15 studiepoeng som studentene måtte ta ved NMBU: Eiendomsutvikling, kalkyle og verdsetting (10 studiepoeng) og Planlegging av masteroppgaven (5 studiepoeng). Siste bolk var masteroppgaven (30 studiepoeng) som også ble tatt ved NMBU.

Studieplanen for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ble imidlertid som nevnt tidligere justert i tidsrommet mellom oversendelse av egenrapport datert 14. oktober 2015 og oversendelse av ny egenrapport datert 10. juni 2016. I tillegg oversendte NMBU, på forespørsel fra de sakkyndige, 16. november 2016 en helhetlig fremstilt studieplan, som beskriver innhold og oppbygging av erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) iht. studieplan vedtatt i juni 2016. I den nye studieplanen tilbys ikke emner gjennom Senter for eiendomsfag lenger. Alle emnene tilbys av NMBU, og studentene følger undervisning ved NMBUs campus på Ås.

Studieplanen oversendt 16. november 2016 viser at studiet er delt i 3 blokker fordelt over tre år som totalt utgjør 60 studiepoeng. I tillegg kommer mastergradsoppgaven på 30 studiepoeng.

Blokk 1 består av tre emner og totalt 30 studiepoeng, Innføring i eiendomsfag (EIE101 5 studiepoeng), Eiendomsmarked og analyse (EIE310 10 studiepoeng) og Prosjektutvikling og prosjektgjennomføring (APL350 15 studiepoeng).

Blokk 2 består av valgfrie emner og totalt 15 studiepoeng, hvorav minimum 5 studiepoeng må være på masternivå. Valgfrie emner er Byggesak og prosjektadministrasjon (TBA270 10 studiepoeng), Miljørett (JUS220 10 studiepoeng), Excel for økonomer (BUS133 5 studiepoeng), Eierrådighet og rettigheter i fast eiendom (JUS210 10 studiepoeng) og Verdsetting av fast eiendom (EIE222 10 studiepoeng).

Blokk 3 består av to emner og totalt 15 studiepoeng, Eiendomsutvikling, kalkyle og verdsetting (EIE311 10 studiepoeng) og Planlegging av masteroppgaven (MAST300 5 studiepoeng).

Mastergradsoppgaven skal tilsvare 30 studiepoeng, og følger det samme opplegget som det ordinære campusbaserte mastergradsstudiet. Dette skyldes i henhold til NMBU et behov for å sikre et godt studiemiljø og kvalitet i studiet selv om det er svært få studenter på det erfaringsbaserte studiet.

NMBU uttaler at emnene vil være om lag de samme på begge studier, med unntak av at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet vil ha et svakere grunnlag for å behandle juridiske problemstillinger.

Det følger videre av egenrapporten datert 10. juni 2016 at det ved NMBU ikke kan kreves obligatoriske forkunnskaper i emner, og at det derfor ikke er mulig å kreve at studentene tar emner i en gitt rekkefølge. Det uttales i egenrapporten at det likevel forventes at emnene gjennomføres i en gitt rekkefølge. Det følger imidlertid også av egenrapporten at i det ordinære campusbaserte studiet er en rekke emner obligatoriske, og synes å bli tilbudt i en gitt rekkefølge.

Egenrapporten viser en oversikt over mastergradsoppgaver levert av studenter ved det campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), jf. siden 18 -20. De sakkyndige har imidlertid primært gått gjennom de mastergradsoppgavene fra studentene på det erfaringsbaserte studiet som ble oversendt fra NMBU etter institusjonsbesøket, jf. e-post fra NMBU datert 2. desember 2016.

Vurdering

De sakkyndige oppfatter egenrapporten som noe uoversiktlig når det gjelder beskrivelsen av innholdet i henholdsvis det campusbaserte og det erfaringsbaserte mastergradsstudiet, og dette kan medføre misforståelser knyttet til vurderingen av studiet. Fagprofilen virker likevel god, og matrisen på side 14 i egenrapporten viser en oversikt over innholdet i studiet. Studiet har i all hovedsak de elementene de sakkyndige forventer i å finne i et mastergradsstudium i eiendomsutvikling i den tidlige fasen.

De sakkyndige er imidlertid av den oppfatning at innholdet i erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) samlet sett synes å ha et for lavt nivå. Eksempel på dette vises i blant annet i emnet EIE101. De juridiske innslagene i emnet kan karakteriseres som generell samfunnskunnskap, og andre emner med juridiske innslag er valgfrie. De sakkyndige mener derfor at emnene i juss generelt har et for lavt nivå, og viser til at NMBU selv skriver i egenrapporten at «den erfaringsbaserte masteren har et svakere grunnlag for å behandle juridiske problemstillinger». Dette gjelder selv om NMBU i læringsutbyttebeskrivelsen uttrykker at studentene etter endt studium skal ha «inngående kunnskap» om juss, og ser ut til å ha et fagmiljø som kan håndtere juridiske problemstillinger på et tilstrekkelig høyt nivå. NMBU har ikke vist hvordan studiet legger til rette for «inngående kunnskap» om juridiske fag.

De sakkyndige mener at heller ikke BUS133 kvalifiserer som et valgfritt emne som gir studiepoeng på mastergradsnivå, men emnet kan inngå som et frivillig tilbud til de som ikke har gode nok ferdigheter i Excel.

Emnet APL350 vurderes som et relevant grunnleggende emne med høy grad av internasjonalisering, og emnet er spesielt viktig for fokus på tidlig fase og konseptvurderinger. Emnet er avgjørende for å få innsikt i hvordan man gjennomfører og utvikler et eiendomsprosjekt.

De sakkyndige mener det er utfordrende å se koblingen til forskning og metode i det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng). Henvisningen til forskning og metode er fraværende både i læringsutbyttebeskrivelsen for studiet og i studiets innhold. I egenrapporten uttaler NMBU at koblingen til forskning er mindre relevant i det erfaringsbaserte studiet. De sakkyndige peker i denne sammenhengen på at det er en forutsetning at studenter på mastergradsnivå skal ha inngående kunnskap om fagområdet vitenskapelige teorier og metoder, og studentene skal kunne analysere disse og bruke dem på en selvstendig måte. Det vises for øvrig til pkt. 7-2 5.

NMBU må sørge for at sammensetning av emnene gir innhold, oppbygging og progresjon på mastergradsnivå i studiet. Dersom det er vanskelig å sikre et tilstrekkelig høyt nivå innenfor 90 studiepoeng bør NMBU vurdere å utvide den erfaringsbaserte mastergraden til 120 studiepoeng slik forskrift om krav til mastergrad åpner for.

De sakkyndige har vurdert de fire mastergradsoppgavene som er levert på det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling. Disse oppgavene har gode praktiske problemstillinger, og de har tydelige og klare beskrivelser samtidig som de er godt gjennomført. Oppgavene viser imidlertid et noe lavere forskningsnivå enn det denne sakkyndige komiteen er vant med. Funnene i oppgavene er lite vurdert, og teori er ikke kritisk diskutert. Oppgavene har dermed preg av å være utredningsoppgaver og markedsanalyser, mer enn FoU-oppgaver.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygning er ikke i samsvar med og tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås, og er heller ikke på et nivå som tilsvarer mastergradsnivå/nivå 7 i NKR

Universitetet må:

- sikre at det er sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelsene og innholdet i studiet gjennom en tydeliggjøring av den grunnleggende kunnskap i emnene i bolk 1.
- sikre sammenheng og progresjon i studiet.
- sikre at studiet samlet sett har et nivå svarende til mastergradsnivå.
- sikre at studiet har forskningsteori og metode på tilstrekkelig høyt nivå.

Universitetet bør:

- vurdere å tilby BUS133 som et frivillig tilleggsemne.
- vurdere å utvide MAST300 til også å inneholde forskningsmetode og kritisk kilderefleksjon rundt teoretisk tilnærming.

7-2 4. Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Beskrivelse

I egenrapporten vises det til at arbeids- og undervisningsformene varierer fra emne til emne. Deretter følger en gjennomgang av arbeids- og undervisningsformene med begrunnelse for disse.

Fremstillingen synliggjør at arbeids- og undervisningsformene er preget av forelesninger og gruppearbeid.

NMBU viser til at arbeid i grupper blant annet skal bidra til å nå læringsmålene knyttet til interesse og respekt for andre fag og aktører i prosessene, og bidra til kommunikasjon, samarbeid og konfliktløsning på tvers av fagområder og aktører. Individuelt arbeid, og da i særlig grad gjennom mastergradsoppgaven skal bidra til å utvikle studentens modenhet og evne til å kombinere ervervet kunnskap og ferdigheter, og selvstendighet slik at studenten kan lede utviklingsprosjekter.

Det kom frem under institusjonsbesøket at det benyttes gjesteforelesere i utstrakt grad, og at dette oppfattes som positivt av studentene. Gjesteforeleserne har oppdatert bransjekunnskap.

Studentene viste også til at de ulike studentgruppene har gjensidig nytte av å samarbeide med hverandre. Det ble imidlertid samtidig gitt uttrykk for at studentene på det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i liten grad er tilstede på campus pga. en travel arbeidshverdag ved siden av studiene.

Vurdering

Slik arbeids- og undervisningsformene er beskrevet i egenrapporten synes disse å være varierte og i all hovedsak godt tilpasset så vel læringsutbyttebeskrivelsene som innholdet i studiet. Det er imidlertid noe uklart hvordan gruppearbeidet (prosjekt) gjennomføres når studentgruppen ved det erfaringsbaserte mastergradsstudiet er heterogen, liten og lite til stede på campus.

Konklusjon

Ja, arbeids- og undervisningsformene samsvarer med og er tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Universitetet bør:

- vurdere arbeids- og undervisningsformene på nytt etter at læringsutbyttebeskrivelsen er revidert.
- vurdere om arbeids- og undervisningsformene er tilstrekkelig tilpasset deltidsstudier.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Beskrivelse

I egenrapporten vises det til at eksamensordninger og andre vurderingsformer varierer fra emne til emne. Deretter følger en gjennomgang av eksamensordninger og andre vurderingsformer med begrunnelse for disse. Fremstillingen synliggjør at eksamensformer og andre vurderingsformer i all hovedsak har karakter av skriftlige, individuell arbeider og gruppearbeider. Masteroppgaven bedømmes på grunnlag av en rapport og en muntlig eksamen. NMBU viser til at vurderingsformene skal trene studentene både i individuelt arbeid og arbeid i grupper/prosjekt.

Vurdering

Slik eksamensordningene og andre vurderingsformer er beskrevet i egenrapporten synes disse å være varierte og i all hovedsak godt tilpasset så vel læringsutbyttebeskrivelsene som innholdet i studiet. Det er imidlertid noe uklart hvordan gruppearbeid (prosjekt) gjennomføres når studentgruppen ved det erfaringsbaserte mastergradsstudiet er heterogen, liten og lite til stede på campus. Eksamensoppgavene og masteroppgavene de sakkyndige har fått tilgang til synes å holde et noe lavt nivå. Det vises til vurderingen av disse under pkt. 7-2 3.

Konklusjon

Ja, eksamensordninger og vurderingsformer er tilpasset og samsvarer med læringsutbyttebeskrivelsene slik at læringsutbyttet oppnås.

Universitetet bør:

- vurdere eksamensordninger og vurderingsformer på nytt etter at læringsutbyttebeskrivelsen er revidert.
- vurdere hvilket nivå det er ønskelig å utvikle masteroppgavene på, slik at studentenes forskningskompetanse kan økes gjennom arbeidet med masteroppgavene.

7-2 6. Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Beskrivelse

Det følger av egenrapporten at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ikke kvalifiserer for videre studier på ph.d.-nivå. Det følger også av brev av 02.07.2002 fra det daværende Utdannings- og forskningsdepartementet i forbindelse med fastsetting av forskrift om krav til mastergrad at erfaringsbaserte mastergradsstudier normalt ikke gir grunnlag for opptak til forskerutdanning.

Egenrapporten viser til at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er rettet mot eiendomsutvikling i den tidlige fasen. Det vises til at det har vært betydelig eiendomsutviklingsaktivitet i Norge de senere år. Bransjen klarer ikke å dekke behovet for boliger, og utfordringer i den tidlige fasen blir ofte pekt på som viktige hindre for en tilstrekkelig tilgang på boliger. Utenom det omtalte studietilbudet kjenner ikke NMBU til andre gradsstudier som fokuserer på eiendomsutvikling i den tidlige fasen.

De kandidatene som har avsluttet det erfaringsbaserte mastergradsstudiet sommeren og høsten 2016 arbeider henholdsvis i Basale, Røisland & Co Prosjektsalg AS, Statens Vegvesen og Asker kommune.

NMBU viser til at kandidater fra det ordinære campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling etablerer seg i eiendomsutviklingsfirmaer med tidligfasen som arbeidsfelt. De etablerer dels egne eiendomsutviklingsfirmaer eller arbeider også som prosjektledere, analytikere o.l. i for eksempel Opplysningsvesenets fond, Statsbygg, private konsulentfirmaer eller som eiendomsforvaltere i privat sektor.

Det er ikke gjennomført formelle kandidatundersøkelser. Studentene og kandidaten som ble intervjuet ved institusjonsbesøket pekte på at de hadde fått kunnskap som var relevant for dem i deres daglige arbeid. To av de som ble intervjuet hadde fått jobb i eiendomsfirmaer og var svært positive i sine uttalelser om studiets relevans for deres respektive arbeidsforhold. De uttalte blant annet at de i studiet ble kjent med nyttige «verktøy» for å utføre sitt arbeid og de fikk også tilgang til et større nettverk blant annet gjennom gjesteforelesere.

Vurdering

Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) er uten tvil relevant for arbeidslivet. Det blir pekt på at relevansen i studiet sikres gjennom kontakten med Senter for eiendomsfag og gjesteforeleserne derfra. Det kan eventuelt bli en utfordring for NMBU å opprettholde denne kontakten når studiet ikke lenger skal ha kobling til senteret. NMBU bør på en systematisk måte sikre videre relevans for studiet.

Konklusjon

Ja, studiet har tydelig relevans for arbeidslivet.

Universitetet bør:

- på en systematisk måte sikre videre relevans for studiet.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Beskrivelse

Egenrapporten gir i liten grad informasjon om studiets kobling til forskning. NMBU viser i rapporten til at undervisningen i studiet bygger på forskning og utviklingsarbeid. Videre uttales det at særlig mastergradsoppgaven bygger på konkrete utbyggings situasjoner som kobles til veilederes forsknings- og utviklingsinteresser. Det vises til at studentene møter FoU-lignende arbeid i emnet VU-EIE363 og i emnet MAST300. Utover dette uttaler NMBU at det utenom mastergradsarbeidet er begrenset hvor relevant det er å bringe den ordinære undervisningen innen eiendomsutvikling nært opp til forskningsarbeid. NMBU viser til at begrunnelsen og dokumentasjonen for at studiet har en tilfredsstillende kobling til FoU-virksomhet er at studiets fagmiljø har en bred og dyp kompetanse innen eiendomsutvikling i den tidlige fasen.

Det kom frem ved institusjonsbesøket at studentene som rekrutteres fra arbeidslivet i noen grad mangler det teoretiske grunnlaget for å gjennomføre et mastergradsstudium, og at de har en større utfordring med akademisk skriving enn de øvrige studentene. Det kom også til uttrykk ved institusjonsbesøket at fagmiljøet i noen grad mente at profesjonsnære studier ikke er metode- og forskningsrettet i samme grad som mer disiplin-nære studier.

Vurdering

Det er utfordrende ut fra egenrapporten å vurdere om studiet har tilfredsstillende kobling til forskning tilpasset studiets nivå, omfang og egenart. Henvisningen til forskning og metode er langt på vei fraværende både i læringsutbyttebeskrivelsen for studiet og i studiets innhold. Det er imidlertid et krav at studier på mastergradsnivå skal ha inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelige teorier og metoder, og at studentene skal kunne analysere disse og bruke dem på en selvstendig måte. Som nevnt i pkt. 7-2 3 mener de sakkyndige at de innleverte mastergradsoppgavene er på et for lavt nivå. Det fremstår derfor ikke som godt nok at studiets kobling til FoU-arbeid er begrenset til arbeidet med mastergradsoppgaven.

Som nevnt over kom det også frem ved institusjonsbesøket, at studentgruppen på det erfaringsbaserte mastergradsstudiet er mindre homogen enn på det ordinære campusbaserte mastergradsstudiet, og at teori- og metodekunnskapene er svakere hos disse studentene som kommer fra arbeidslivet. Det uttales likevel i egenrapporten at mastergradsoppgavene skal være forskningsbasert og koblet opp mot veilederens forsknings- og utviklingsinteresser. NMBU bør imidlertid vurdere å utvikle og synliggjøre koblingen til forskning gjennom å heve nivået på mastergradsoppgavene. Oppgavene vil da kunne inngå i veilederens forskningsoppgaver gjennom eksterne prosjekter eller i samarbeid med næringsinteressenter. Forskningsnivået bør kobles inn på et tidlig stadium i studiet og studentene bør styrkes i kritisk refleksjon og økt metodekunnskap.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke tilfredsstillende kobling til forskning som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Universitetet må:

- sikre tilfredsstillende kobling til forskning på et tidlig stadium i mastergradsstudiet.
- tydeliggjøre forventningene til forskningsnivå og krav til forskningstilnærming og metode i mastergradsoppgaven.

Universitetet bør:

- vurdere strategier for å øke forskningsinnsatsen gjennom å samarbeide med internasjonale nettverk og lignende.

7-2 8. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering. Disse ordningene skal være tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Beskrivelse

Egenrapporten viser til at studentene ved erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) normalt er i full jobb ved siden av studiet. NMBU mener derfor at det er mindre relevant med tiltak som studentutveksling og internasjonalisering. Det er ikke inngått egne avtaler om studentutveksling for denne studentgruppen. Alle studentene kan imidlertid benytte seg av NMBUs samarbeid med andre institusjoner internasjonalt.

Det følger videre av egenrapporten at internasjonalisering ivaretas i de enkelte emnene ved at man der det er relevant tar opp forhold med internasjonalt tilsnitt. NMBU benytter blant annet en amerikansk lærebok med amerikanske eksempler i emnene EIE310 og EIE311. Det benyttes i tillegg en del utdrag fra internasjonal litteratur.

Ved institusjonsbesøket ble det bekreftet at det ikke finnes utvekslingsordninger på dette mastergradsstudiet selv om eiendomsutvikling er et internasjonalt fenomen. Studentene uttalte at det var tilstrekkelig med internasjonale innslag i studiet, men at dette ikke følte særlig relevant.

Vurdering

Eiendomsutvikling er en internasjonal bransje. Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) består av en rekke enkeltemner, og det burde være enkelt å tilby utvekslingsavtaler med et faglig innhold som ville kunne la seg innpasse i studiet.

Når NMBU ikke tilbyr mulighet for studieopphold i utlandet fratrukket de studentene muligheter for å skape seg et grunnlag for å bli fagpersoner og/eller ledere i et globalt marked. Det er i tillegg et krav om at studier skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering. Vi ser av egenrapporten at studiet har innslag av internasjonalisering i noen emner. Dette ble også bekreftet av studentene ved institusjonsbesøket.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke ordninger for studentutveksling som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Universitetet må:

- sikre at studiet har ordninger for studentutveksling som tilfredsstillende studiets nivå, omfang og egenart, og beskrive ordningenes relevans.
- legge ved juridisk bindende utvekslingsavtaler som studentene på det erfaringsbaserte studiet kan benytte seg av.

Universitetet bør:

- vurdere muligheten for innslag av bedriftsbesøk og ekskursionsjoner til relevante internasjonale fagmiljøer for å sikre tilstrekkelig innslag av internasjonalisering.

7-2 9. Institusjonen skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Beskrivelse

Det fremkommer i egenrapporten at alle studenter har tilgang til infrastruktur i form av litteratur, lesesalsplasser og til materiell på Fronter. Studentene ved det erfaringsbaserte mastergradsstudiet har samme tilgang til lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som studentene ved det ordinære campusbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling.

Ved institusjonsbesøket fikk de sakkyndige se lesesalsplasser, bibliotekstjenester, teknisk utstyr og PCer med nødvendig teknisk utstyr/programvare for et mastergradsstudium i eiendomsutvikling.

Ved institusjonsbesøket viste studentene og kandidaten til at faglærernes e-postadresser var lett tilgjengelig, og at det var lett å få kontakt med disse. Videre ble det vist til at forelesninger ble lagt på nett før forelesningene skulle holdes, og at faglærere brukte Fronter aktivt.

Vurdering

Det synes som om NMBU i all hovedsak har den infrastruktur som er nødvendig, og at denne er tilpasset studiet. De sakkyndige stiller spørsmål ved om det er godt nok tilrettelagt for at studentene skal kunne arbeide i grupper, men får likevel inntrykk av at universitetet har god infrastruktur og tilrettelegging for studentenes arbeidsforhold.

Konklusjon

Ja, universitetet har den infrastruktur som er nødvendig og denne er tilpasset studiet.

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Beskrivelse

NMBU viser i egenrapporten til at fagmiljøet knyttet til eiendomsfag ved NMBU består av om lag 15 årsverk, og at antall studenter per faglig årsverk er om lag 10. Den tabellariske oversikten (tabell 6) over fagmiljøets bidrag i det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) viser at miljøet knyttet til dette studiet består av i overkant ett årsverk. Oversikten viser at i overkant av 0,5 årsverk benyttes til undervisning og om lag 0,3 årsverk benyttes til FoU. Det er per i dag fem studenter ved dette studiet.

NMBU skriver i egenrapporten at fagmiljøets størrelse må sees i sammenheng med den samlede faglige aktiviteten innenfor eiendom og eiendomsutvikling samt med deler av fagmiljøet innen by- og regionplanlegging. Forsknings- og undervisningsaktiviteten innen eiendomsutvikling inngår dermed i et større faglig fellesskap innenfor SAMVIT.

Det vises i egenrapporten til at fagmiljøets kompetanseprofil har sitt grunnlag i NMBUs lange tradisjon innen eiendomsfag (jordskifte) og by- og regionplanlegging, og at studiet har tatt form etter det eksisterende fagmiljøet. Fagmiljøet består av vitenskapelig ansatte med førstestillingskompetanse innen eiendomsutvikling, by- og region- og samfunnsplanlegging, sosiologi, jordskifte, skogbruk og rettsvitenskap.

Ved institusjonsbesøket ble det opplyst at det erfaringsbaserte mastergradsstudiet har en egen programkoordinator, som har ansvaret for studiet. Det kom også frem ved institusjonsbesøket at studentene mente at fagmiljøet hadde god faglig kompetanse.

Vurdering

Det er en utfordring å vurdere fagmiljøets bidrag i det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) på grunnlag av teksten og den tabellariske oversikten i egenrapporten.

Det legges til grunn at de 15 årsverkene som er angitt i egenrapporten er det antall årsverk som er knyttet til det samlede tilbudet ved NMBU innen eiendomsfag. Tilsvarende legges det til grunn at angivelsen av 10 studenter per faglige årsverk viser til forholdstallet mellom samlet antall faglig årsverk og samlet antall studenter innen eiendomsfag ved NMBU. For det erfaringsbaserte studiet har det så langt vært slik at om lag 0,5 faglig årsverk benyttes til veiledning og undervisning av fire studenter, og om lag 0,3 årsverk til å ivareta den FoU-virksomheten som utføres.

Vi legger på denne bakgrunn til grunn at fagmiljøet har en sammensetning, størrelse og samlet kompetanse som er tilpasset studiet slik dette er beskrevet i studieplanen og antall studenter, og at miljøet samtidig er tilstrekkelig til å ivareta FoU-virksomheten knyttet til studiet.

De sakkyndige sitter forøvrig etter institusjonsbesøket med et inntrykk av at NMBU/ILP har et godt faglig miljø tilpasset studiet, og at fagmiljøet bidrar til god læring for studentene.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har en sammensetning, størrelse og samlet kompetanse som er tilpasset studiet slik dette er beskrevet i studieplanen, og miljøet er samtidig tilstrekkelig til å ivareta FoU-virksomheten.

7-3 2. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet

Beskrivelse

I egenrapporten viser NMBU til to fagansattes samarbeid og nettverk med andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt.

Det kom ikke frem ytterligere informasjon om nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevante for studiet ved institusjonsbesøket.

Vurdering

Den dokumentasjonen NMBU har lagt frem viser kun til aktiv deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk for to av de fagansatte. En gjennomgang av CVene for de øvrige fagansatte viser så langt de sakkyndige kan vurdere disse, at fagmiljøet i liten grad deltar i nasjonale og internasjonale nettverk relevante for studiet.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet deltar ikke aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Universitetet må:

- utvikle en strategi for å sikre at fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen.

Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

Minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet skal være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent skal være ansatte med førstestillingskompetanse.

Beskrivelse

Det følger av egenrapporten at det samlet er 15 årsverk knyttet til det sentrale fagmiljøet ved NMBU/ILP. Tilnærmet hele det faglige miljøet er fast ansatte, 95 % av de vitenskapelig ansatte har hovedstilling ved institusjonen. Det er 5 professorer eller dosenter i dette fagmiljøet. De øvrige vitenskapelig ansatte har førstestillingskompetanse. NMBU skriver at det er vanskelig å angi nøyaktig hvor stor andelen årsverk som utgjøres av professorer og dosenter er, fordi dette vil avhenge av hvem som veileder studentene.

De sentrale delene av eiendomsutviklingsstudiet er eiendomsutvikling i den tidlige fasen. Dette inkluderer et bredt spekter av fag knyttet til eiendom, juss og planlegging. NMBU viser til at det er vanskelig å gi en mer presis vurdering av hvilke deler av studiet som er sentrale.

Vurdering

Det er en utfordring å vurdere fagmiljøets bidrag i erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) på grunnlag av teksten og den tabellariske oversikten i egenrapporten. Det legges som nevnt over til grunn at de 15 årsverkene som er angitt i egenrapporten er det antall årsverk som er knyttet til det samlede tilbudet innen eiendomsfag ved NMBU.

De sakkyndige er enige i at de sentrale delene av studiet består av et bredt spekter av fag knyttet til eiendom, juss og arealplanlegging, og at NMBU har førststillingskompetanse innen alle disse fagene. De sakkyndige kan imidlertid ikke se av egenrapporten at kravet til at 10 prosent av det samlede fagmiljøet knyttet til studiet er personer med professor- eller dosentkompetanse. For å kunne gjøre en vurdering av om de kvantitative kravene til ansatte med professorkompetanse er oppfylt, ber de sakkyndige om at NMBU fyller ut en ny tabell over fagmiljøets bidrag inn i studiet (tabell 6). Denne skal inneholde fagmiljøets undervisningsinnsats i inneværende studieår i emnene som utgjør den nye studieplanen. I tillegg skal tid brukt på FoU-arbeid relevant for studiet angis. Ansatte som kun har administrative oppgaver skal ikke inkluderes i tabellen. Det vises til at NOKUT i vurderingen av fagmiljøets kompetansenivå kun vektlegger faglige bidrag på 0,1 årsverk og mer.

Konklusjon

Ja, krav til at 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal være ansatte i hovedstilling er oppfylt, og av disse er det personer med førststillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

Nei, krav til at minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet skal være professorer eller dosenter er ikke oppfylt.

Universitetet må:

- sikre at en tilstrekkelig andel av det samlede fagmiljøet har professorkompetanse.
- fyller ut en ny tabell 6 som viser hvordan fagmiljøets bidrag er i den justerte studieplanen fra 2016.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

Beskrivelse

Fagmiljøets forskning, faglige og/eller kunstneriske utviklingsarbeid er svært summarisk beskrevet i egenrapporten. I tabell 7 som viser fagmiljøets samlede FoU-produksjon i 2014 oppgis det 10,5 publikasjonspoeng fordelt på 16 publikasjoner, hvorav 12 på nivå 1 og 4 på nivå 2. Tabellen viser at produksjonen i de øvrige fem årene det rapporteres fra til dels har vært betydelig lavere enn i 2014.

Vurdering

De sakkyndige har gjennomgått publikasjonsoversikter og CV-er som er fremlagt av NMBU. I de vedlagte CV-ene er det imidlertid vanskelig å skille mellom forskningspublikasjoner og andre resultater. De sakkyndige ber derfor om at NMBU lager en oversikt som kun inneholder de publikasjoner som har gitt publikasjonspoeng de siste fem årene.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet fyller ikke kravene til å drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og viser ikke til dokumenterte resultater på høyt nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

Universitetet må:

- sikre at fagmiljøet driver aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.
- sikre dokumenterte resultater på høyt nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- lage en oversikt som kun viser de publikasjonene som har gitt publikasjonspoeng de siste fem år.

7-3 5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Ikke relevant.

4 Samlet konklusjon/oversikt over mangler og forbedringspunkter

På bakgrunn av egenrapporten med tilhørende dokumentasjon og informasjon fra institusjonsbesøket, konkluderer den sakkyndig komiteen følgende:

I vurderingene i kapittel 4 fremkommer det hvilke krav som må innfris for at studiet skal beholde akkrediteringen. Nedenfor følger en oversikt over krav i studietilsynsforskriften som ikke er tilfredsstillende oppfylt:

- § 7-1 1 Krav i lov om universiteter og høyskoler
- § 7-2 2 Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.
- § 7-2 3 Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-2 7 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
- § 7-2 8 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering. Disse ordningene skal være tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
- § 7-3 2 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet
- § 7-3 3 tredje ledd Minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet skal være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent skal være ansatte med førstestillingskompetanse.

- § 7-3 4 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

Følgende krav må oppfylles for å være i samsvar med krav i studietilsynsforskriften:

- sikre at alle studenter ved NMBU, også ved de erfaringsbaserte mastergradsstudiene, har en utdanningsplan.
- utarbeide en læringsutbyttebeskrivelse som er i samsvar med nivå 7 i NKR, og som er relevant for det erfaringsbaserte mastergradsstudiet. Det må sikres at det er sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelsene og innholdet i studiet gjennom en tydeliggjøring av den grunnleggende kunnskap i emnene i bolk 1.
- sikre at studiet samlet sett har et nivå svarende til mastergradsnivå.
- sikre sammenheng og progresjon i studiet.
- sikre at studiet har forskningsteori og metode på tilstrekkelig høyt nivå.
- vurdere eksamensordninger og vurderingsformer på nytt etter at læringsutbyttebeskrivelsen er revidert.
- vurdere hvilket nivå det er ønskelige å utvikle masteroppgavene på, slik at studentenes forskningskompetanse kan økes gjennom arbeidet med masteroppgavene.
- sikre tilfredsstillende kobling til forskning på et tidlig stadium i mastergradsstudiet.
- tydeliggjøre forventningene til forskningsnivå og krav til forskningstilnærming i mastergradsoppgaven.
- sikre at studiet har ordninger for studentutveksling som tilfredsstillende studiets nivå, innhold og egenart, og beskriveordningenes relevans
- legge ved juridisk bindende utvekslingsavtaler som studentene på det erfaringsbaserte studiet kan benytte seg av.
- utvikle en strategi for å sikre at fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.
- sikre at en tilstrekkelig andel av det samlede fagmiljøet har professorkompetanse.
- fylle ut en ny tabell 6.
- sikre at fagmiljøet driver aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.
- sikre dokumenterte resultater på høyt nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- lage en oversikt som kun viser de publikasjonene som har gitt publikasjonspoeng de siste fem år.

Videre har komiteen følgende råd for videre utvikling:

- vurdere hvordan et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium kan sikres bedre ved en evt videreføring av et erfaringsbasert mastergradsstudium/etablering av et nytt deltidsstudium innen eiendomsutvikling.
- vurdere å tilby BUS 133 som et frivillig tilleggsemne.
- vurdere å utvide MAST300 til også å inneholde forskningsmetoder og kritisk kilderefleksjon rundt teoretisk tilnærming.
- vurdere arbeids- og undervisningsformene på nytt etter at læringsutbyttebeskrivelsen er revidert.
- vurdere om arbeids- og undervisningsformene er tilstrekkelig tilpasset deltidsstudier.
- på en systematisk måte sikre relevans for studiet.

- vurdere strategier for å øke forskningsinnsatsen gjennom å samarbeide med internasjonale nettverk og lignende.
- vurdere muligheten for innslag av bedriftsbesøk og ekskursionsjoner til relevante internasjonale fagmiljøer for å sikre tilstrekkelig innslag av internasjonalisering.

5 NMBUs svar

NMBU svarte slik i brev av 27. april 2017:

«Viser til oversendelse av rapport fra NOKUTs revidering av erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling av 21. mars 2017.

NMBU tar komiteen sin rapport til etterretning. Vi har et par korrekturer til rapporten og kommentarer til komiteen vurderinger og konklusjon. Vi har i tillegg laget en plan for hvordan NMBU vil imøtekomme NOKUT sine krav til utbedring av mangler i den erfaringsbaserte masteren.

Rettelser:

(...)

Kommentarer:

Imøtekommelse av krav knyttet til studiet:

Fra NOKUT varslet sin revidering i 2015 har det verken blitt tatt opp nye studenter til programmet eller gitt forhåndsuttalelser om studieplasser. Det vil bli foreslått for universitetsstyret å nedlegge programmet i forbindelse med behandlingen av studieprogramporteføljen for studieåret 2018/2019. Dette skjer ved universitetsstyrets møte 7. desember 2017.

Studentene som er tatt opp på programmet vil få anledning til å fullføre studiet og studenter som har fått forhåndsuttalelse vil få anledning til en tilpasset utdanningsplan på den 2-årige masteren i eiendomsutvikling. Nye henvendelser knyttet til det erfaringsbaserte masterstudiet blir henvist til det 2-årige masterstudiet i eiendomsutvikling og får muligheten til å søke opptak til enkeltemner.

Konklusjon: NMBU ønsker å legge ned det erfaringsbaserte masterstudiet. Søkere som er tatt opp vil få anledning til å fullføre studiet, og nye søkere henvises til den 2-årige masteren i eiendomsutvikling.

Generelle kommentarer til rapporten:

1. *NMBU vil bruke revideringen til å videreutvikle fagfeltet og utdanningstilbudet i eiendomsutvikling. Mer spesifikt vil rapporten fra NOKUT være avgjørende for endring og utvikling av innholdet i og programbeskrivelsen av det 2-årige masterstudiet. NMBU vil gjennomføre en periodisk programevaluering av studieprogrammet eiendomsutvikling når endringsarbeidet er gjennomført.*

2. *NMBU merker seg konklusjonen om manglende muligheter for studentutveksling og vil jobbe videre med å påse at samtlige studier har juridisk bindende utvekslingsavtaler.*
3. *Det vil etter NOKUT sin revidering gjøres endringer i det ordinære masterstudiet slik at eiendomsutvikling knyttes nærmere til fagfeltet eiendom. Programrådet for eiendomsutvikling vil slås sammen med programrådet for masterstudiet i eiendom.*
4. *Det vil bli lagt mer fokus på juridiske aspekter knyttet til eiendom og det vurderes å styrke fokus mot byutvikling i eiendomsutvikling. Fakultetet har sterke fagmiljøer i byplanlegging og juss. Fakultetet vil lage en strategi i eiendom/eiendomsutvikling knyttet opp mot komiteens merknader til fagmiljøets FoU-virksomhet, aktiv forskning, faglig utvikling og dokumenterte resultater på høyere nivå.»*

6 Vedtak

NOKUTs styre fattet i møte 14. juni 2017 slikt vedtak:

1. Erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) oppfyller ikke følgende krav for studier i annen syklus, jf. forskrift om tilsyn med studiekvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 (tidligere studietilsynsforskrift):
 - Grunnleggende forutsetninger for akkreditering § 7-1 1
 - Plan for studiet §§ 7-2 2, 7-2 3, 7-2 7, 7-2 8
 - Fagmiljø tilknyttet studiet §§ 7-3 2, 7-3 3, 7-3 4
2. NMBU må innen 31. januar 2018 enten legge frem en oversikt over iverksatte forbedringstiltak for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) i samsvar med den sakkyndige vurderingen, eller legge frem et styrevedtak om nedlegging av studiet.
3. NMBU må i begge tilfeller og innen samme frist legge frem en oversikt over de studenter som fortsatt er registrert som aktive på studiet pr. 1. januar 2018.
4. NMBU må redegjøre for hvilke tiltak som iverksettes for å sikre studentene nevnt i punkt 3 en kvalitetssikret fullføring av studiet.
5. NOKUT vil etter fristen 31. januar 2018 vurdere om akkrediteringen av erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) skal trekkes tilbake.

7 NOKUTs oppfølging etter første vedtak

Vedtaket fattet av NOKUTs styre i møte 14. juni 2017 ble oversendt NMBU i brev av 15. juni 2017. NMBU fikk frist til 31. januar 2018 til enten å legge frem en oversikt over iverksatte forbedringstiltak for erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) i samsvar med den sakkyndige vurderingen, eller legge frem et styrevedtak om nedlegging av studiet. NMBU ble

samtidig bedt om å legge frem en oversikt over de studenter som fortsatt var registrert på studiet pr. 1. januar 2018.

NOKUT orienterte i samme brev NMBU om at NOKUT etter opprettingsfristen ville vurdere om det ville være aktuelt å trekke tilbake akkrediteringen av erfaringsbasert mastergradsstudium i eiendomsutvikling (90 studiepoeng), og at dette ville bli gjort selv om NMBUs styre fattet vedtak om nedlegging av studiet. NOKUT opplyste om at en slik tilbaketrekking ville innebære at NMBU må søke NOKUT om akkreditering dersom institusjonen skulle ønske å opprette studiet på nytt.

8 NMBUs svar

NMBU svarte slik i brev av 13. februar 2018:

«Det erfaringsbaserte masterstudiet i eiendomsutvikling ble lagt ned 1.1.18 etter styresak 116/17 Studieporteføljen 2018/2019 for NMBU, i Universitetsstyret den 29. November 2017.

Studenter som var tatt opp til studiet fikk gjennomføre. Det er ikke tatt opp noen studenter fra NOKUT varslet sin revisjon av studiet, og det er derfor ikke lenger aktive studenter på studiet nå.»

9 Endelig vedtak

NOKUT trekker tilbake akkrediteringen til det erfaringsbaserte mastergradsstudiet i eiendomsutvikling (90 studiepoeng) ved NMBU.

10 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av følgende skriftlige dokumenter:

- Egenrapport – Erfaringsbasert mastergradsstudium eiendomsutvikling (90 studiepoeng) 14. oktober 2015 med vedlegg, NOKUTs saksnummer16/0014
- Revidert egenrapport – Erfaringsbasert mastergradsstudium eiendomsutvikling (90 studiepoeng) 10. juni 2016 med vedlegg, NOKUTs saksnummer16/0014
- Supplerende informasjon datert 16. november 2016 – helhetlig utformet studieplan, NOKUTs saksnummer16/0014
- Supplerende informasjon datert 2. desember 2016 – mastergradsoppgaver, saksnummer16/0014
- Brev fra NMBU datert 27. april 2017
- Brev fra NMBU datert 13. februar 2018

11 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Kåre Lilleholt er utdannet cand. jur. fra Universitetet i Oslo (UiO) (1979) og er Dr. juris fra Universitetet i Bergen (UiB) (og prodekan for forskning 1986). Tittelen på doktorgraden var Personskifte i husleieforhold. Han har også blitt utnevnt som æresdoktor ved Stockholms universitet (2005). Han har vært ansatt som professor ved juridisk fakultet ved UiB (1987-1989 og 1997-2006), ved Institutt for rettsvitenskap ved Norges Handelshøgskole (1993-1996) og ved Institutt for privatrett, Det juridiske fakultet ved UiO (2006-). Ved UiO har han erfaring som prodekan for studier og prodekan for forskning. Han har også hatt egen advokatpraksis. Lilleholt har erfaring far akkreditering av studier både på bachelor- og mastergradsnivå i Danmark. Senest var han med på akkreditering av juristutdanningene ved tre universiteter i 2014-2015. Blant hans faglige kompetanse områder er eiendomsrett, boligrett og kontraktsrett. Han har omfattende forsknings- og undervisningserfaring innenfor disse områdene. Lilleholt har også sittet i flere offentlige lovutvalg, blant annet for bustadsoppføringslova. Han har også vært leder av nynorskseksjonen i Norsk språkråd.

Sondre Jakobsen studerte master i økonomi og administrasjon ved UiT Norges arktiske universitetet, studiested Harstad samtidig som han har tatt noen fag innen eiendomsmegling ved Universitetet i Nordland, hvor han har avsluttet sin bachelor i eiendomsmegling. Jakobsen jobber nå på fulltid hos Privatmegleren i Harstad.

Marit Støre-Valen er utdannet sivilingeniør fra NTH og Dr.ing. ved NTNU hvor hun nå er førsteamanuensis i bygg- og eiendomsforvaltning ved Institutt for bygg, anlegg og transport. I perioden 2009-2013 var hun instituttleder, og hadde blant annet ansvar for administrasjonen, forsknings- og utdanningskvaliteten ved instituttet. I 2013/2014 var hun prosjektleder/seniorrådgiver for Bygg21 i Direktoratet for byggkvalitet. Hun har også jobbet som forsker ved NILU. Hun har undervisnings- og veiledningserfaring på master- og doktorgradsnivå. Blant annet underviser hun på masterprogrammet Bygg- og miljøteknikk og på det erfaringsbaserte masterstudiet eiendomsutvikling og forvaltning. Hennes forskningsfelt er byggeprosesser i rehabiliteringsprosjekter og bygg- og eiendomsforvaltning. Hun har bidratt med en rekke publikasjoner, og vært medlem i faglige råd og utvalg, blant annet styremedlem i Norges Bygg- og Eiendomsforening.

Kauko Viitanen er professor i eiendomsfag ved Avdeling for byggd miljø, Aalto-universitetet (tidligere Helsinki University of Technology), Finland, hvor han også fra 2001 har vært instituttstyrer. I 2001 ble han Doctor of Science i eiendomsfag ved KTH i Sverige, der han også har vært gjesteforsker og gjestelærer. Hans forskningsfelt er eiendomstaksering- og marked, samt arealplanlegging- og forvaltning. Viitanen er ansvarlig for mastergradsstudiet i «Creative Sustainability in Real Estate and Water Management» og har vært ansvarlig for «Real Estate Investment and Finance» og «Fastighetsekonomi», og har vært med i utviklingen av disse ved Aalto-universitetet. Utover dette har han omfattende undervisnings- og veiledererfaring på bachelor-, master- og ph.d.-nivå. Han har også hatt ansvar for å planlegge og gjennomføre en rekke kurs og studier, samt utvikle nye, har bidratt med en rekke publikasjoner og også mottatt flere priser for disse. Han har deltatt i en rekke nasjonale og internasjonale (Estland, Latvia og Sverige) evalueringer av forskning og undervisning, samt i faglige råd og utvalg, blant annet som leder og nestleder i Finnish Association for Real Estate Valuation.